

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 228. szám.

Csütörtök, október 8.

Diadalsugarak.

Máramarosból kivertük az oroszokat. — Nyolcezer halottat vesztek.

Mint előrelátható volt, az oroszok magyarországi betörése katasztrófális pusztulással végződött rájuk nézve. Csapataink tegnap kiverték az oroszokat Máramarosszigetről s azonkívül más pontokon is véres fejjel, óriási veszteséggel visszaűzték őket.

Az oroszok vereségéről tegnap délután 2 órakor érkezett hozzánk fővárosi tudósítónktól az öröndetes távirat, amely így szólt:

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Husztról sürgönyzik, **csapataink október 7-ikén bevoultak Máramarosszigetre, ahonnan az oroszokat kivertük. Az ellenséget csapataink most tovább üldözik.**

Délután fél 6 óra tájban érkezett az oroszok vereségéről a miniszterelnöki sajtóosztálytól a hivatalos távirat hozzánk, amely a következőleg hangzik:

Budapest, október 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Budapesti Tudósító jelenti: Hivatalos jelentések szerint **Máramarosszigeten csapataink a betört orosz sereget megverték és azt eddig már Nagybocksóig üldözték. A közigazgatási hatóságok Máramarosszigeten még a mai nap folyamán felveszik rendes működésüket. Az uzsoki hágónál a minapi harcok alkalmával elesett orosz katonák eltemetése folyik és eddig nyolcezer orosz holttestet temettek el.**

Éjjel fél 2 órakor a Magyar Távirati Iroda az oroszok vereségéről a következőket jelenti Nyiregyházáról:

Ujfalussy főispánnak telefonon jelentették Szatmárról és Husztról, hogy **csapataink tegnap délután visszazorították az oroszokat, akik nagy veszteséggel menekülnek. Csapataink erélyesen üldözik az ellenséget s Máramarosszigetről Gyertyánligetig kergették az oroszokat. A vasuti forgalom rendes s a hivatalok ismét működnek.**

Budapest, október 7. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról jelentik:

A Kárpátokban a Viszoki nyeregtől nyugatra már nincs ellenség. Máramarosszigetnél a betört ellenséget megvertük és a város múlt éjjel ismét birtokunkba jutott.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Przemysl ostroma.

Budapest, október 7. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról jelentik:

Saját offenzívánk tegnap is az itt-ott folytatott kisebb harcokban mindenütt elérte célját.

Egy Przemysiből vakmerő röplés után visszatért vezérkari tiszt jelentése szerint a várvédelmet a harci lelkesedéstől áthatott védősereg a legtevékenyebb és a legnagyobb körültekintéssel intézi.

Több kirohanásban visszazorította az ellenséges harcvonalat és számos foglyot ejtett.

Az oroszok valamennyi támadása a várművek tüzelése alatt rettenetes veszteségek mellett összeomlott.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Nyilatkozat.

Tisztelettel tudatom a cigarettázó urakkal, hogy a Fiume—Triesti Modiano S. D. gyár a háboru által okozott nehéz viszonyokra való tekintettel a **Clubspecialité** szivarkahüvely árát 50 fillerre szállította le, a könyvecskes szivarkapapir árát pedig 10 fillerre! — Azon felül forgalomba hozott egy 4 filléres csomagolású papirt Modiano specialité név alatt. — Halász Ferenc, a Modiano Fiume—Triesti gyár vezérképviselője.

Főraktár: Strélinger Márk m. kir. dohánygyárujában.

Egyéb események.

A nyugati világcsata.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, okt. 7. A nagyfőhadiszállásról hivatalosan jelentik okt. 6-án este 10 órakor:

A franciáknak jobb szárnyunk ellen folytatott átkarolási kísérletei következtében a harcfront egészen Arrastól északra terjedt ki. Előcsapataink Liletől nyugatra s Lenchtől nyugatra ellenséges lovasságra bukkantak.

Az Arras—Albert—Roye vonalon át megkezdett ellenátadásainkban még nincs döntés.

Az Oise és Maas közötti harcfronton Verdunnél és Észak-Lotharingiánál a viszonyok változatlanok.

Antwerpenről sincsen ma különösebb jelenteni való.

A oroszok veresége.

Budapest, okt. 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség

sajtóosztályától.) Berlin okt. 7. A nagyfőhadiszállásról hivatalosan jelentik okt. 6-án este 10 órakor:

A keleti harctéren suvalki kormányzósgban megállítottuk az oroszok előnyomulását Kelet-Poroszország ellen. Suvalkinál tegnap óta eredményesen támadjuk az ellenséget. Orosz-Lengyelországban a németek e hó negyediken kiverték Opanow és Ossowic között levő megerősített hadállásaikból az orosz testőrlovászdandárt. Mai napon körülbelül háromezer embert foglyul ejtettek és azoktól több gépfegyvert és ágyut zsákmányoltak. E hó ötödikén harmadfél orosz lovashadosztályt és az ivangorodi főtartalék részeit Radomnál megtámadtuk és visszavetettük Ivangorod felé.

Az oroszok betörését a franciák készítették elő.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a krakói lapok azt írják,

hogy az oroszok betörését a Kárpátokba francia kémeik készítették elő. A Savassua-konzorcium ugyanis megvette Galiciában a Rijtkó erdősegeket huszmillió frankért s két millió frank foglalt adott. Ezalatt pontos rajzokat készítettek a Kárpátok vidékeiről s mikor ezekkel készek lettek, júliusban az üzlettől visszaléptek s a foglaltot otthagyták.

Eitel Frigyes herceg balesete.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint Berlinből sürgönyzik, Eitel Frigyes herceg a harctéren leesett lováról s megsebesült. Sérülése azonban nem súlyos.

Osztrák-magyar és német hadihajók Antwerpen kikötőjében.

Budapest, okt. 8. A „Torontál“ eredeti távirata. A Magyar Távirati Irodának sürgönyzik Londonból, hogy Antwerpen kikötőjében visszatartott német és osztrák-magyar hadihajók kazánjait felrobbantották.

LEGUJABB.

A magyarországi orosz sereg teljesen elpusztult.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Irodának Szatmárról sürgönyzik, az oroszok minden előnyomulását lehetetlenné tették csapataink.

A megvert orosz sereg fejvesztetten fut vissza, de azon az úton, melyen jött, nem mehet vissza, mert körül van zárva.

Minden jel arra vall, hogy az egész betört orosz sereg elpusztult.

Futnak az oroszok Galiciában is.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. Az éjjel érkezett hírek szerint a galíciai orosz haderő gyors visszavonulásban van. Valószínű, hogy az oroszok most már Galiciából is hamarosan kitakarodnak. Przemysl körüli harcokban az oroszok rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az orosz hadsereg helyzete Orosz-Lengyelországban igen veszedelemes, mert az orosz vezérkar jelentése szerint a németek nagy erősítéseket kaptak s Königsberg felől nagyszámu tüzérség támogatja a németek támadását.

Az orosz hadsereg hangulata igen nyomott, úgy, hogy a cár szükségesnek tartotta, hogy a harctérre utazzon, a csapatok lelkesítésére. A cár tegnap délután kíséretével már meg is érkezett Lublinba.

HIREK.

— **Izr. istentisztelet.** A nagybecskereki izraelita templomban a péntek esti istentisztelet d. u. 5 órakor kezdődik.

— **A hős testvérek.** Néhai Nikolajevits István volt módosi községi főjegyzőnek fiai, Nikolajevits Milivoj módosi községi jegyző és Nikolajevits István jogszigorló, ügyvédjelölt augusztus és szeptember hónapokban hősiességgel harcoltak királyunkért és hazánk becsületéért.

Nikolajevits Milivoj a m. kir. 28-ik honvédgyalozezred tartalékos hadnagyának balcombjába szeptember 15-én a Drina átkelése után az egyik szerb magaslat ostrománál ellenséges golyó

furódott, Nikolajevits István, a m. kir. 7-ik honvédgyalozezred tartalékos zászlósának szeptember hó 11-én pedig Galiciában mellén keresztül hatolt a golyó. A két hős testvért egyideig kórházban ápolták, azután házi gyógykezelésbe bocsájtották őket. Jelenleg Módoson lakó hozzátartozóik ápolják.

— **Hősök halála.** A nagybecskereki kórházakban ápolat sebesült hős katonák közül az utóbbi napokban ismét többeket elragadt a halál. A sebesült hősök közül a legutóbbi tíz nap alatt meghaltak:

Popiga Alajos niholjei (Horvátország), Chlouba Vencel klopai (Csehország), Protity Nefta veliszelo (Horvátország), Hučić Mijo dolni stubicai

(Horvátország), Pekari Rudolf bécsi és Saberthal Richárd svarcenicai (Csehország) származásu katonák. Az utóbbi hármat tegnap délután egyszerre temették el katonai pompával nagy gyászoló közönség részvéte mellett, amely megindultan kísérte a három halottas kocsit.

Itt említjük meg, hogy a Nagybecskereken ápolat sebesültek közül eddig összesen 18-an haltak meg.

— **Fogyasztási adók bérbeadása.** A nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság közli, hogy a törökkanizsai járásban levő Gyála községben a borítal és huszfogyasztási adó 1915 január 1-től 1915 december végéig árverés útján haszonbérbe adatik. A kikiáltási ár bor-

italadó fejében 2920 K 65 f, a fogyasztási adó fejében 262 K 89 f, összesen 3183 K 54 fill. Az árverés október 12-én d. e. 9 órakor lesz a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál.

— **A cernovitzai menekült.** Seligmann Jakab elmenekült Cernovitzból Budapestre.

— **Miért?** — kérdezte tőle egy ismerőse. — Hát annyira veszedelmes a helyzet Cernovitzban?

— Nem, sőt! Nagy rend van Cernovitzban. Egy orosz katona ellopta az aranyórám. Panasza mentem a tábornokhoz, az elfogatta a rabló katonát és föbelövette.

— Hát akkor mit akar? Miért szökött maga meg, ha ilyen nagy ott a rend?

— No, hallja! Már hogyne menekülnék, amikor ilyen csekélységért föbelövik az embert.

Torontálvármegye közállapotai.

— **Az alispán jelentése az őszi rendes közgyűléshez.**

Nagybecskerek, október 8.

Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán terjedelmes jelentésben számol az őszi rendes közgyűlésnek Torontálvármegye közállapotairól az elmúlt félévben.

A jelentést, amely az alispán ismert gondos körültekintésével készült, közérdekű voltánál szükségesnek tartjuk főbb pontjaiban az alábbiakba ismertetni:

A vármegye gazdasági állapotát illetőleg a következőket jelenti az alispán:

Vármegyénk területén az időjárás április hó elejétől tulnyomóan derült és száraz volt, mindössze csak néhány napon — a hó második felében — jártak nagyobb kiterjedésű esők. A derült és száraz időjárás dacára, csupán a nappalok voltak enyhék, az éjjelek következetesen hűvösök maradtak. A szokatlan hosszú ideig tartó tavaszi szárazság, a hűvös, szeles időjárás egy gazdasági munkálatok végzésére, mint a vetések fejlődésére általában kedvezőtlen volt, különösen azokon a vidékeken, hol a megelőző hónapokban nagy esőzések jártak. Ily helyeken ugyanis a földeket hosszú ideig viz borította, mely a talajt teljesen átáztatta, a földet összenyomta s a száraz, szeles időben a hirtelen kiszáradt felső réteg kemény páncéllá vált, melyben az ősszel későn vetett s a víz állás idején részben el is romlott mag nem volt képes kikelni, a kikelt vetés pedig nem bokrosodott. Az ily vidékeken a kemény talaj felszántása igen nehezen haladt s a tavaszi vetés igen lassan folyt. A hosszantartó áprilisi szárazság után május hó első felében esőre változott az időjárás, a hőmérséklet több ízben — sajnos — a normális alá süllyedt s ennek folytán a májusi esőnek nem volt meg az a kedvező hatása, melyet tőle várni lehetett. Május hó második felében nagyjára száraz és enyhe volt az időjárás, a hosszantartó száritó szelek kedvezőtlenek voltak a vetések állására. A buzavetésekben oly nagy mértékben lépett fel és terjedt a rozsdá, amilyenre már évek hosszú sora óta nem volt példa. Junius hó első hetében jobbra változékony, hűvös és szeles, a második hetében tulnyomóan meleg idő uralkodott. Az esőket helyenként zivatarok és jég-esők kísérték, de ezek jelentékeny károkat nem okoztak. A hűvös és szeles időjárás a gabonákat fejlődésükben hátráltatta és a rozsdá fejlődését elősegítette. A később beállt melegebb időjárás az őszi kalászosokat már jelentékeny mértékben nem javíthatta, annál többet használt azonban a még teljes fejlődésben levő tavaszi gabonáknak és a kapásoknak. Junius hó második felében csaknem naponként volt kisebb-nagyobb eső zivatarral és némi jégesővel, mely azonban számbavehető kárt nem tett. Julius hóban is nedves, de emellett meleg volt az időjárás, a tulsok nedvesség hátráltatta az aratást és a gabonák behordását, augusztus hóban azonban tulnyomóan száraz, meleg idő uralkodott, amely lehetővé tette, hogy az időközben elrendelt általános mozgósítás folytán a mezői munkától elvont több ezer munkás kézhiánya dacára a gabonabehordás és cséplés, bár lassan, de akadálytalanul folyhatott. A hetek óta tartott szárazságnak hátrányos következménye azonban az, hogy a gazdák a talajnak az őszi vetések alá való kellő elkészítésében késleltve, sőt több helyen teljesen akadályozva voltak.

Az elemi csapások közül, melyek a vármegyét érték, első sorban a vízáradások említenők meg. A bőséges téli és tavaszi csapadék folytán különösen a Duna és Tisza áradtak

annyira, hogy a mélyebben fekvő szántóföldeket, réteket és legelőket heteken át ár borította. Az altalajviz is sok kárt okozott, amennyiben több helyen az őszi szántásokat ki kellett szántani, s nagyobb területeket állandó vizállás folytán még kapásnövényekkel sem lehetett bevetni. Volt éger- és jégkár is, de nem számbavehető mértékben.

A termés őszi gabonában gyenge volt. Buzában az átlagtermés alig éri el az 5 métermázsát kat. holdankint, rozsból circa 6 métermázsá termelt; a gyenge termés a kora tavaszi kedvezőtlen időjárásnak, a nagymértékben felépett rozsdának, a gaz elterjedésének és a junius hó végén beállott kényszerésnek tulajdonítható. A tavasziaknak csak az időjárás kedvezett, árpából jó közepes 8-5 métermázsá, zabból jó 8-8 métermázsá termés volt. A burgonya jó termést adott, a tengerinél a kilátások szintén jók, bár a tartós szárazság a szem fejlődésére hátrányos volt. A cukorrépa jó, helyenként kitünő termést ígér. Kerti veteményekben, valamint a hüvelyesekben, köles, dohányban közepes, takarmányfélékben jó volt a termés.

A szőlők állása nem kielégítő, gyenge, közepes termésre van kilátás, a kora tavaszi fagyok, később a folytonos esőzések és a peronoszpora fellépése nagy károkat okoztak. A gyümölcsfélék termése a legszebb reményekre jogosított, de a július hó 23-iki orkánzerű vihar okozta hullás következtében a kilátások lényegesen csökkentek, általában közepes termés várható.

Agrár-szociálisztikus mozgalmak vagy sztrájkok a vármegye területén nem fordultak elő. Ezen helyen említendő meg azonban, hogy a

háborus állapot

beállta következtében elrendelt általános mozgósítás követelményeinek a vármegye területén minden hadköteles — félretéve minden magánérdeket — a legnagyobb gyorsasággal és pontossággal felelt meg s ennek folytán hirtelen munkahiány állott be úgy a kis, mint a nagyobb gazdáknál. A gabonatermés nagy része még a szántóföldön keresztekben állt, a cséplést még alig kezdték meg s csak az állandóan kedvező időjárásnak köszönhető, hogy a behordási és cséplési munkálatok nők és gyermekek közreműködésével kellő időben befejezhetőek voltak.

A vármegyei gazdasági egyesület a gazdák érdekeinek előmozdításában a folyó évben is buzgó tevékenységet fejtett ki.

Jelenti továbbá, hogy az 1908. évben 30. kgy. 4405—908. szám alatt kelt törvényhatósági bizottsági határozattal rendelkezésére bocsátott egy millió korona hitel terhére, mely azért bocsátott rendelkezésemre, hogy az 1907. évi XLVI. t.-c. alapján elnyerhető állami segély felhasználásával a vármegye területén

mezőgazdasági munkásházakat

építsen, 1909. márc. hótól kezdve 1913. évi nov. hó 1-ig bezárólag tartó idő alatt Torontálvármegye 36 községében összesen 705 db mezőgazdasági munkásházat épített fel és ugyanannyit adott át vállalkozó jövedőbeli tulajdonosának. Munkásházak a következő községekben, következő jelzett számban épültek fel: Kükesházán az I-ső csoportban 20, a II-ik csoportban 15, Törökbecsén 60, Tiszszentmiklóson 30, Ujszentivánon 30, Szőlősudvarnokon az I-ső csoportban 10, a II-ik csoportban 19, Magyarcsentmihályon 10, Basahidon 30, Bocsáron 10, Teremin 18, Aurélházán 10, Törökkanizsán az I-ső csoportban 10, a II-ik csoportban 10, Jánosföldén az I-ső csoportban 10, a II-ik csoportban 10, Ernőházán az I-ső csoportban 10, a II-ik csoportban 10, Pusztakeresztúron 12, Törzsudvarnokon 10, Ferencszálláson az I-ső csoportban 20, a II-ik csoportban 10, Rábén 12, Egyházaskéren 15, Torontálkeresztészen 15, Nagyszentpéteren 20, Dócson 10, Gyéren 15, Öregfalun 10, Tóban 10, Csőszteleken 21, Magyarcseryén 41, Ókeresztúron 20, Szanádán 10, Berekszőnemetin 10, Klárafalván 20, Bolgártelepen 10, Porgányon 15, Oroszlámason 15, Lázárföldön 12, Padén 30, Torontálszécsányon 10.

A vármegye közegészségügyi viszonyait

illetőleg az elmúlt időszakról a következőket jelenti:

Vármegyénk közegészségügyi állapota 1914. évi április hó 1-től augusztus hó végéig kedvező volt.

Ezen időszak alatt vörheny, hasihagymáz, difteritisz, kanyaró, hökhurut, jár. fültömrigylob, hólyagos himlő és bárányhimlő betegedési esetek fordultak elő szörványosan, járványos jelleggel nem öltöttek és enyhe lefolyásúak voltak, kivéve Petre községben, ahol a vörheny, hökhurut és járv. fültömrigylob nagyobb számban mutatkozott.

Fent jelzett idő alatt a vármegyei köz-

kórházak jó állapotban voltak, betegforgalmuk némi csökkenést mutat, tekintettel a nyári időre.

Torontálvármegye allat-egészségügyi viszonya

1914. évi április hó 1-étől augusztus hó 31-ig terjedő időszakban nem mondható kedvezőnek, mert ezen idő alatt különösen a lépene és sertésvész nagyobb mérvben lépett fel. Ezen kívül augusztus havában a ragadós szájszél- és körömfájás is terjedőben volt.

A vármegyei utügyeket

illetőleg az elmúlt időszakra nézve a következőket jelenti:

Az 1914. évi április hó 1-től 1914. évi augusztus hó végéig a törvényhatósági uthalózatban változás nem történt.

A törvényhatósági uthalózat kiépített és rendszeresen fentartott szakaszainak hossza folyó évi augusztus hó végén 480'022 km., a kiépítetlen vonalak hossza pedig 131'639 km. és így a vármegye törvényhatósági közúti hálózatának összes hossza 611'661 km.

A pótdadók.

Jelenti továbbá, hogy a vármegyei pótdadók százaléka 1914. évre összesen 6¹/₂%-ot tesz ki, mely következőképen oszlik fel:

1. a 2¹/₂ milliós kölesonalap javára 2%,
2. a várm. tisztinyudijalaj javára 1¹/₂%,
3. a rendelkezési alap javára 1%,
4. a házipénztárt segélyző alap javára 1%,
5. a megyei kórházalap javára 1/2%,
6. és a megyei közigazd. és kulturalap javára 1/2%.

Végül

a kivándorlásról

szól s jelenti, hogy a vármegye területén a kivándorlás nem szünetelt, amennyiben:

1914. év április havában kivándorolt 293 egyén, visszavándorolt 135 egyén.
1914. év május havában kivándorolt 499 egyén, visszavándorolt 125 egyén.
1914. év június havában kivándorolt 110 egyén, visszavándorolt 171 egyén.
1914. év július havában kivándorolt 163 egyén, visszavándorolt 56 egyén.

Tóba község előljáróságától.

1843—914. kig. sz.

958—2.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel közhirrre teszi azt, hogy Tóba község közönségének tulajdonát képező 1022 hold 205 □-öl **szántóföld**, mely ingatlan közvetlen Tóba község alatt fekszik, nyilvános árverés útján a legelőbbet ígérőknek az alábbi feltételek mellett az 1914—1915. gazdasági évre vagyis egy év tartamára **1914. évi október hó 15-én délelőtt 8 órai kezdettel bérbeadni fog.**

Az árverési feltételek a következők:

1. Minden egyes holdnak (1600 □-ölével számítva) a kikiáltási ára 40 K, azaz negyven korona.
2. A bérbevétel alkalmával azonnal holdanként 40 K, azaz negyven korona fizetendő készpénzben, a fennmaradó összeg pedig legkésőbb 1915. évi április hó 1-én kifizetendő.
3. Bérbevevő köteles az árverés által felmerülő bélyegköltségeket, ugyazint minden egyes haszonbérletnek kiadandó haszonbéri szerződés költségeit viselni.
4. Az árverés a kitűzött időben az árverelő ingatlan helyszínénél fogatosítottatik, kezdetét pedig veszi Mollyfalva község határájánál.
5. A fenti feltételek mellett fogatosított árverés az árverelőkre, illetőleg haszonbérletre azonnal jogerős, a községgel szemben pedig akkor válik jogerőssé, ha azt a képviselőtestület jogerős határozattal elfogadja.

Tóba, 1914. évi október 6-án.

Községi előljáróság.

3022—1914. szám.

957—1.1

Hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel közhirrre teszi miszerint Karlova község, mint erk. testület tulajdonát képező, ujonnan épített **tiszai csárdát, folyó évi október hó 15-én délelőtt 9 órakor** Karlova község tanácstermében tartandó nyílt árverésen 1914 október 15-től 1915 október 1-ig haszonbérbe fog adni.

Kikiáltási ár 600 korona.

Az árverés megkezdése előtt köteles árvelő 10% bánatpénzt letenni

A közelebbi árverési feltételek bármikor a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Karlova, 1914 október 5.

Paity, bíró.

Bossán, jegyző.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

255000 A. V. 1914 szám.

1807.

Félfaru jegy váltására jogosító arcképes igazolványok kiállítása illetőleg érvényesítése az 1915. évre.

A magyar királyi államvasutak és az általuk kezelt magán és helyi érdekű vasutak vonalain 1915. évi január 1-től félfaru jegyet csak arcképes igazolvány alapján lehet váltani.

Ennélfogva az igényjogosult tényleges és nyugdíjas polgári és katonai személyek, igényjogosult családtagjaik és pedig együtt élő feleség és tíz éven felüli szülői ellátás alatt levő önálló keresetre még képtelen gyermekeik részére, amennyiben az utazási kedvezményt az 1915. évben igénybe óhajtják venni, személyenként külön-külön kiállított arcképes igazolványt tartoznak beszerezni.

Ezeknek az arcképes igazolványoknak kiállítását folyó évi október 1-től december hó 31-ig kell kérelmezni. Minthogy pedig a polgári alkalmazottak igényjogosult családtagjai csak akkor kaphatnak arcképes igazolványt, ha a családfő is birtokában van az 1915. évre érvényes arcképes igazolványnak, szükséges, hogy a családfő arcképes igazolványa is folyó évi október 1. és december 31. közti időben az 1915. évre érvényesítették, illetőleg ha kiállítva nem volna, vagy érvénye a folyó év végével lejár, újból kiállítsák.

Mindazok az arcképes igazolványok, melyek 1917. év végéig előkészítve adták ki új fénykép beküldése nélkül, érvényesítettnek az 1915. évre. A f. év végével lejárt igazolványok helyett új igazolványok állítanak ki, tehát ugye ezek, mint a családtagok arcképes igazolvánváinak kiállításához a fényképet kell beküldeni.

A rendőri alkalmazottak részére kiadott állandó jellegű utazási igazolványok érvénye változatlanul tovább fennáll és azok, akik ily igazolvány birtokában vannak, valamint akiknek hivatali állásuknál vagy egyéb tisztségükönél fogva szövetségi jegyük, kedvezményes áru bérletjegyük, hivatalos vasuti jegyük avagy éves szabadjegyük van, a félfaru jegy váltására jogosító arcképes igazolványt kiváltani nem tartoznak. Ezek azonban, ha igényjogosult családtagjaik részére félfaru jegy váltására jogosító arcképes igazolvány kiállításáért folyamodnak, azt a tényt, hogy az utóbb felsorolt valamely utazási igazolvány birtokában vannak, hivatali felsőbbségük útján szintén igazolni tartoznak.

Azok, akik saját maguk és családtagjaik részére az 1914. év december havának végéig az arcképes igazolvány kiállítását, illetőleg annak az 1915. évre való érvényesítését kérelmezni elmulasztják, az utazási kedvezményre való igényüket saját személyükre, illetőleg családtagjaikra nézve az illető évre elveszítik.

Mindazok az igényjogosult polgári személyek, kik katonai kötelezettségük teljesítése végett bevonultak, ugye saját személyükre, mint igényjogosult családtagjaik részére, ugyesintén a katonai személyek általában, családtagjaik részére, az arcképes igazolvány érvényének meghosszabbítását, illetőleg azok újonnan leendő kiállítását 1915. évben később meghatározandó időpontig is kérelmezhetik.

Az évközben kinevezett, megválasztott, nyugdíjazott vagy házasságra lépő igényjogosultak az arcképes igazolványt saját maguk és családtagjaik részére a kinevezetésüket, megválasztásukat, nyugdíjaztatásukat vagy házasságra lépésüket követő második hó végéig megválthatják.

Azok a katonai igényjogosult személyek, akik az év folyamán Ausztria vagy Bosznia-Hercegovina területéről Magyarország területére áthelyeztettek évközben házasságra lépnek vagy Magyarország területére állandó tartózkodás céljából átköltözködnék, az arcképes igazolványt családjaik részére az illető naptári év folyamán is megválthatják.

Az arcképes igazolványnak saját maguk és családtagjaik részére való beszerzése iránt az igényjogosultaknak hivatali felsőbbségükhöz, a tényleges állományu katonai személyeknek családtagjaikat illetően az illetékes katonai parancsnoksághoz bélyegmentes folyamodványt kell benyújtaniok, mely folyamodványok a hivatali felsőbbség, illetőleg a katonai parancsnokság irattárának őrzetében maradnak.

A folyamodványban fel kell említeni azoknak a nevét, akik részére az igazolvány kiállítását kérik. A folyamodványhoz ugye a saját maguk, mint családtagjaiknak az előlap alsó részén tintával sajátkezűleg aláírott látogatójegy alaku 6½—10½ cm. nagyságu, kemény kartonlapra vont arcképek s kezelési illeték fejében személyenként 2 korona értékű m. kir. postai értékjegy csatolandó. Ha az arcképes igazolvány elvesztése vagy használhatatlanná válása folytán új igazolvány kiállítása válik szükségessé, kezelési illeték fejében igazolványonként 3 korona értékű m. kir. postai értékjegyet kell csatolni.

A 2, illetőleg 3 korona kezelési illetéket a katonai személyek s családtagjaik részére kiállított igazolványok után, ha Magyarország területén kívül laknak, készpénzben is leróhatják.

Az igényjogosult nyugdíjasoknak vagy kegydíjasoknak és nyugdíjas vagy kegydíjas özvegyeknek saját maguk és családtagjaik részére az arcképes igazolvány kiállításáért az alábbi területi beosztás szerint illetékes vasuti hivatalhoz bélyegmentes kérvényt kell benyújtaniok, melyben lakóhelyük mellett a vármegye is kitüntetendő.

A polgári nyugdíjasok a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal nyugdíjas minőségüket, továbbá azt, hogy díjazással egybekötött állást nem viselnek, illetőleg, hogy nejeikkel együtt élnek és hogy gyermekeik szülői ellátás alatt vannak és önálló keresetre még képtelenek, a folyamodványon igazoltatni tartoznak.

Állami, törvényhatósági és vasuti hivatalnál rendes évi díjazással, havi vagy napi díjjal egybekötött foglalkozás, az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.

A polgári alkalmazottak nyugdíjas vagy kegydíjas özvegyeinek a minőségüket és azt, hogy a gyermekekre nézve megállapított feltételek fennállanak, ugyesint csak a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal kell igazoltatniok.

A nevelési járulékból részesülő szülotlen árvák igazolványának kiállítását, annak a szabályszerű igazolásával, hogy az árvák nevelési járulékból részesülnek és önálló keresetük nincs, a gyám, illetőleg a gondnok a fenti módon tartozik kérelmezni.

A katonai nyugdíjasoknak vagy kegydíjasoknak a családtagjaik részére igénybe veendő igazolvány kiállítása iránt benyújtandó kérvényt az illetékes katonai parancsnoksággal (hatósággal) hasonló módon kell záradékoltatniok.

A kezelési illeték fejében járó m. kir. postai értékjegyet a kérvényre kell felragasztani, illetőleg a fentiek szerint készpénzben beküldött illetékről szóló postai feladóvevényt a megfelelően aláírt arcképpel együtt a kérvényhez kell csatolni.

Az igazolványnak a következő évre való érvényesítését ugyanazon eljárás szerint kell kérelmezni, mint az új igazolvány kiállítását azzal a különbséggel azonban, hogy a kimutatáshoz, illetőleg a folyamodványhoz az igazolványokat azok sorozatbetűinek és sorszámainak föltüntetésével csatolni kell.

Az arcképes igazolványokat kiállítja és a következő naptári évre érvényesíti.

I. Az igazgatóság illetékes osztálya:

a) a m. kir. ministeriumok, a m. kir. állami számvevőszék, a m. kir. kuria, a m. kir. közigazgatási bíróság, a főrendiház és képviselőháza, a cs. és kir. közös ministeriumok, a cs. és kir. közös számvevőszék, a cs. és kir. osztrák-magyar követségek és konzulátusok, a legfelsőbb udvar és a cs. és kir. főhercegi udvarartások, a felsőes uralkodóház ráckevei, bolicsi és sászvári családi alapítványi uradalmainak igényjogosult alkalmazottai, nyugdíjasai, valamint ezek családtagjai részére.

b) az Ausztriai és Bosznia-Hercegovina területén lakó katonai személyek családtagjai részére.

II. A budapest-központi üzletvezetőség illetékes osztálya:

Az előző pontban elő nem forduló, Budapesten székelő összes állami hivataloknál, bíróságoknál, főiskoláknál és egyéb tanintézeteknél alkalmazott igényjogosultak és ezek családtagjai, ugyesintén a székesfővárosban lakó állami nyugdíjasok, valamint ezek igényjogosult családtagjai részére.

III. A budapest-balparti üzletvezetőség illetékes osztálya:

Budapest székesfőváros igényjogosult alkalmazottai (ideértve a tanszemélyzetet és a hitoktatókat is) a Budapesten lakó tényleges és nyugdíjas igényjogosult katonai személyek családtagjai, a m. kir. honvédelmi ministeriumba beosztottak családtagjai kivételével; a Budapesten lakó székesfővárosi, vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott városi nyugdíjas igényjogosultak, továbbá Bars, Esztergom, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony és Trencsén vármegyékben lakó tényleges szolgálatban levő és nyugdíjas igényjogosultak, valamint ezek családtagjai részére.

IV. A szombatelelyi üzletvezetőség:

A Győr, Komárom, Moson, Vasvár, Vas, Veszprem és Zala vármegyékben lakó,

V. A miskolci üzletvezetőség:

Az Abauj-Torna, Arva, Borsod, Gömör, Liptó, Sáros, Szepes, Turóc és Zolyom vármegyékben lakó,

VI. A szegedi üzletvezetőség:

A Bekés, Csanád és Usongrad vármegyékben lakó,

VII. A debreceni üzletvezetőség:

A Bereg, Hajdu, Maramaros, Szabolcs, Szatmar, Ugocsa, Ung és Zemplén vármegyékben lakó,

VIII. A kolozsvári üzletvezetőség:

Az Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Haromszék, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyékben lakó,

IX. Az aradi üzletvezetőség:

Az Arad, Fogaras, Hunyad, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Szben vármegyékben lakó,

X. A zágrebi üzletvezetőség:

A Fiume városában, továbbá Bjelovar-Krizevci, Lika-Krbava, Modrus-Fiume Somogy és Zagreb vármegyékben lakó,

XI. A temesvári üzletvezetőség:

A Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyékben lakó,

XII. A szabadkai üzletvezetőség:

A Bács-Bodrog, Fejér és Sziem vármegyékben lakó,

XIII. A pécsi üzletvezetőség:

A Baranya, Pozsega, Tolna és Virovitica vármegyékben lakó,

XVI. A nagyváradi üzletvezetőség:

A Bihar, Heves és Szilágy vármegyékben lakó tényleges szolgálatban levő és nyugdíjas igényjogosultak, valamint ezek családtagjai részére, ideértve a tényleges és nyugdíjas katonai személyek családtagjait is.

A nagyváradi üzletvezetőség működésének megkezdéséig az igazolványokat a debreceni üzletvezetőség állítja ki és érvényesíti.

Az alatt az idő alatt, míg az arcképes igazolványt az igazgatóság, illetőleg az üzletvezetőségek kiállítják, vagy a következő évre érvényesítik, ugyesintén a katonai kötelezettség teljesítése folytán arcképes igazolványok megszerzésében akadályozott igényjogosult polgári alkalmazottak és katonai személyek családtagjai részére az arcképes igazolványok beszerzéséig egyes utazásra szóló igazolványt, az arcképes igazolvány kiállítására, illetőleg érvényesítésére, az imént felsorolt területi beosztás szerint illetékes vasuti hivatal állít ki. Azt azonban, hogy a családfő katonai kötelezettség teljesítése végett bevonult, illetőleg azt, hogy az arcképes igazolvány kiállítás vagy meghosszabbítás végett az illetékes vasuti hivatalhoz beküldetett, igazolni kell. Megjegyezzük, hogy igazolvány nélkül történő utazások esetében a menetdíj visszatérítése nem igényelhető.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.

Kiadó: Pleitz Fer Pál.